

ความคิดเห็นของประชาชนกรณีการสร้าง โลตัส เอ็กซ์เพรส (Lotus Express) ใกล้ตลาดสดอำเภอพานทอง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี*

โอฬาร อินบางเตียว**

บทคัดย่อ

ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ต่อกรณีการสร้างโลตัส เอ็กซ์เพรส พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการสร้างโลตัสว่าจะส่งผลกระทบต่อชุมชนดังนี้ ๑. ผลกระทบต่อชุมชนในมิติเศรษฐกิจ ๒. ผลกระทบต่อชุมชนในมิติสังคม ๓. ผลกระทบต่อชุมชนในมิติการเมืองการปกครอง ๔. ผลกระทบต่อชุมชนในมิติวัฒนธรรม ๕. ผลกระทบต่อชุมชนในมิติสิ่งแวดล้อม โดยข้อเสนอของประชาชน กรณีการสร้างโลตัส เอ็กซ์เพรส คือ ประชาชนต้องการให้เทศบาลตำบลพานทองรอให้มีการผ่านกฎหมายฉบับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องก่อน และประชาชนเสนอให้สร้างห่างจากชุมชน ๕ - ๑๐ กิโลเมตรจากชุมชนอย่างในกรณีต่างประเทศ

Abstract

The opinion education of people for building cause Lotus Express, meet that, people think to building Lotus Express has will an affect to the community as follows: 1. The effect builds to the community in the economy dimension 2.The effect to the community in the social dimension 3. The effect to the community in the politics and government dimensions 4. The effect to the community in the cultural dimension And 5. The effect to the community in the environment dimension. By the proposals of people for the building cause Lotus Express, follows: People blessing want to give The Pan-Thong municipality district waits for all legal that

*บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความคิดเห็นของประชาชน : กรณีการสร้างโลตัส เอ็กซ์เพรส (Lotus Express) อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ๒๕๕๐

**อาจารย์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

relate before, and people present build far from 5 - 10 kilometers from communities as same as the type community in case of the foreign countries.

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในกรณีการสร้างโลตัสในพื้นที่อำเภอพานทอง โดยบทความนี้จะนำเสนอผลการศึกษา ๕ ประเด็นหลัก ดังนี้ (๑) การก่อตัวของปัญหากรณีการสร้างโลตัสในพื้นที่อำเภอพานทอง (๒) สถานการณ์ปัจจุบันในพื้นที่เทศบาลตำบลพานทองจากกรณีการสร้างโลตัส เอ็กซ์เพรส (๓) ความคิดเห็นของประชาชนต่อกรณีการสร้าง โลตัส เอ็กซ์เพรส (๔) ข้อเสนอของประชาชนผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น: กรณีการสร้าง โลตัส เอ็กซ์เพรส (Lotus Express) และ (๕) บทสรุป

๑. การก่อตัวของปัญหากรสร้าง โลตัส เอ็กซ์เพรส ในเขตชุมชนเทศบาล ตำบลพานทอง: ชนวนเหตุของความขัดแย้ง

ในวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ บริษัท เอกชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด ได้ยื่นเรื่องขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ในโฉนดเลขที่ ๔๐๑๑, ๔๓๕๒ (บางส่วน) เป็นที่ดินของนางสุภาพ ยมลง อาคารชนิด คสล. ๑ ชั้น เพื่อใช้เป็นที่พักอาศัยและประกอบการพาณิชย์กรรม โดยได้แนบหลักฐานต่าง ๆ ประกอบเรื่อง คือ

- แผนผัง แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน จำนวน ๕ ชุด

- หนังสือแสดงความยินยอมและรับรองของผู้ออกแบบและคำนวณอาคารจำนวน ๒ ฉบับ พร้อมสำเนาใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม จำนวน ๒ ฉบับ

- สำเนาภาพถ่ายโฉนดที่ดิน เลขที่ ๔๐๑๑, ๔๓๕๒ จำนวน ๒ ฉบับ

- หนังสือแสดงความยินยอมของผู้ควบคุมงาน จำนวน ๑ ฉบับ

- สำเนาหรือภาพถ่ายใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมของผู้ควบคุมงาน จำนวน ๒ ฉบับ

กองช่างเทศบาลตำบลพานทองได้ดำเนินการตรวจสอบแบบแปลน หลักฐานการขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พื้นที่อาคารใช้สอย ๒๕๔ ตารางเมตร

เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๐ ได้มีหนังสืออำเภอพานทอง ที่ ชบ ๐๓๑๓.๑/ว.๑๕๓ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๐ แจ้งเรื่อง ชะลอการอนุญาตก่อสร้าง หรือตัดแปลงอาคารเพื่อขยายสาขาของธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่ รายละเอียด ดังนี้ ด้วยอำเภอพานทองได้รับแจ้งว่า ผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกค้าส่งในชุมชน (โชห่วย) ได้ร้องเรียนเรื่องผลกระทบจากการขยายสาขาธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่ โดยปรับขนาดพื้นที่ของธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่ ให้มีขนาดน้อยกว่า ๓๐๐ ตารางเมตร กระจายไปตามชุมชนต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร และ

ขนาดพื้นที่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ตารางเมตร กระจายไปตามชุมชนต่าง ๆ ซึ่งเป็นการแข่งขันโดยตรงกับร้านค้าปลีกดั้งเดิม

ทำให้ผู้ประกอบการค้าปลีกค้าส่งในชุมชนมียอดขายและรายได้ลดลง บางรายต้องเลิกกิจการเนื่องจากไม่สามารถแข่งขันได้ ซึ่งผู้ประกอบการค้าปลีกค้าส่งในชุมชนต้องการให้หยุดการขยายสาขาของธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่ โดยเฉพาะการขยายสาขาขนาดเล็กที่เข้าไปแข่งขันกับร้านค้าปลีกดั้งเดิมในชุมชน

เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๐ มีกลุ่มผู้ไม่เห็นด้วยกับการขออนุญาตเปิดห้างโลตัสในเขตพื้นที่อำเภอพานทองจำนวนประมาณ ๑๐๐ คนเศษ นำโดย นางอำนวยการ ทองสว่างแจ้ง ประธานกลุ่มผู้ค้าปลีกรายย่อย ได้มาอธิบายและยื่นหนังสือถึงนายกเทศมนตรีตำบลพานทอง เรื่อง ขอความกรุณาหลีกเลี่ยงการอนุญาตเปิดห้างโลตัส

เนื่องด้วยปรากฏว่าขณะนี้ ผู้ค้าปลีกรายใหญ่ได้พยายามทุกวิถีทางที่จะทำลายผู้ค้าปลีกรายย่อยพื้นที่ต่าง ๆ ให้ต้องปิดกิจการลงเพื่อตนจะได้ครอบงำตลาดทั่วประเทศ วิธีการหนึ่งที่ผู้ค้าปลีกรายใหญ่ซึ่งมีทุนที่มากกว่าใช้ทำลายผู้ค้าปลีกรายย่อยซึ่งมีทุนน้อยกว่าคือการขายสินค้าต่ำกว่าทุน อันมิใช่การแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม ซึ่งมีผลเป็นการทำลาย ทำให้เสียหายและกีดกันหรือจำกัดการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการอื่น หรือเพื่อมิให้ผู้อื่นประกอบธุรกิจอันนำมาซึ่งความล้มเลิกการประกอบธุรกิจไปในที่สุด

อีกทั้งในเขตพื้นที่อำเภอพานทอง มีผู้บริโภคในจำนวนจำกัดซึ่งในสถานะเศรษฐกิจที่หยุดชะงักและรอการแก้ไขอย่างเร่งด่วนอยู่ในขณะนี้ อาจทำให้ผู้บริโภคขายย่อยในเขตพื้นที่มีปัญหาและเสียหายเพิ่มมากขึ้น ซึ่งแท้จริงแล้วเขตพื้นที่อำเภอพานทองมีร้านค้าปลีกแบบมินิมาร์ทและร้านโชห่วยต่าง ๆ โดยมีจำนวนมากเพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภคอยู่แล้ว

หากผู้ประกอบการรายใหญ่อย่างเช่น ห้างโลตัส ยังคงยืนยันที่จะประกอบธุรกิจการค้าซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาล อีกทั้งยังติดกับตลาดสดแน่นอนย่อมนำมาความเดือดร้อนแก่ผู้ประกอบการรายย่อยซึ่งมีจำนวนมากได้รับความเสียหายโดยตรงและเสียหายต่อชุมชนโดยรวมอย่างไม่เป็นธรรม

ดังนั้น เทศบาลตำบลพานทองได้แจ้งขยายเวลาออกใบอนุญาต ๒ ครั้ง ต่อบริษัท เอกชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด

ครั้งแรก เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๐ เทศบาลตำบลพานทอง ได้มีหนังสือ ที่ ชบ ๕๓๘๐๓/๔๑๔ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๐ แจ้งบริษัท เอกชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด เรื่อง แจ้งการขยายเวลาการออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร สาเหตุว่าได้มีกลุ่มชาวบ้านได้รวมตัวคัดค้านการดำเนินการธุรกิจค้าปลีก, ค้าส่ง ของผู้ขออนุญาตฯ จึงขยายการพิจารณาออกไปอีก ครั้งที่หนึ่ง ๔๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ครั้งสอง เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เทศบาลตำบลพานทอง ได้มีหนังสือ

ที่ ชบ ๕๓๘๐๓/๖๔๓ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐ แจ้งบริษัท เอกชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด เรื่อง แจ้งการขยายเวลาการออกไปอนุญาตก่อสร้างอาคาร สาเหตุว่า ได้มีกลุ่มชาวบ้านได้รวมตัวคัดค้านการดำเนินการธุรกิจค้าปลีกของผู้ขออนุญาต จึงขยายการพิจารณาออกไปอีกครั้งที่หนึ่ง ๔๕ วัน นับแต่วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ เทศบาลตำบลพานทอง ได้รับหนังสือศาลากลางจังหวัดชลบุรี ด่วนที่สุด ที่ ชบ ๐๐๒๐/ว.๑๘๒๐ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๐ เรื่อง ประกาศกรมโยธาธิการและผังเมือง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวมในท้องที่จังหวัดชลบุรี (กรณีอาคารพาณิชย์กรรมค้าปลีกค้าส่ง) ซึ่งประกาศกรมโยธาธิการและผังเมืองฯ ดังกล่าว ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๗๕ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ แล้ว จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ ความว่า

“ในท้องที่เขตเทศบาลตำบลพานทองทุกแห่ง ห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้ หรือเปลี่ยนแปลงการใช้เป็นอาคารพาณิชย์กรรมค้าปลีกค้าส่งที่มีพื้นที่ใช้สอยอาคารร่วมกัน เพื่อประกอบกิจการขายปลีกขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภคหลากหลายประเภทที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตั้งแต่ ๔๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป เว้นแต่บริเวณในท้องที่เขตเทศบาลตำบลหนองใหญ่ และเขตเทศบาลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ เฉพาะตำบลเขาคันทรง”

เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ กองช่างเทศบาลตำบลพานทองได้ทำบันทึกพร้อมหนังสือหรือการขออนุญาตก่อสร้างอาคารเพื่อประกอบกิจการค้าปลีกค้าส่งถึงนายอำเภอพานทอง ตามหนังสือสำนักงานเทศบาลตำบลพานทอง ที่ ชบ ๕๓๘๐๓/๕๗๐ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ความว่า

“ด้วยบริษัท เอกชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด ได้ยื่นเรื่องราวขออนุญาตก่อสร้างอาคารเพื่อประกอบกิจการค้าปลีกค้าส่งเป็นอาคาร กสล. ชั้นเดียว พื้นที่ ๒๕๔ ตารางเมตร รายละเอียดตามแบบคำขอแบบข.๑ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เลขรับที่ ๓๐๓ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๐ มีกลุ่มประชาชนมารวมตัวกันที่สำนักงานเทศบาลตำบลพานทองพร้อมทั้งส่งตัวแทนมายื่นหนังสือคัดค้านการขออนุญาตก่อสร้างอาคารฯ ตามหนังสือ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเทศบาลตำบลพานทองได้ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องราวการ

ขออนุญาตก่อสร้างฯ โดยแจ้ง
ขยายเวลาการออกใบอนุญาตฯ
ให้ผู้ขอทราบ จำนวนสองครั้ง
ครั้งแรก ตามหนังสือ ที่ ขบ
๕๓๘๐๓/๖๔๓ ลงวันที่ ๒
พฤษภาคม ๒๕๕๐ ครั้งที่ ๒
ตามหนังสือ ที่ ขบ ๕๓๘๐๓/
๔๑๔ ลงวันที่ ๕ เมษายน
๒๕๕๐ และปัจจุบัน ได้ครบ
กำหนดการขยายเวลาการออก
ใบอนุญาตแล้วเมื่อวันที่ ๒๕
มิถุนายน ๒๕๕๐”

จังหวัดชลบุรี โดยผู้ว่าราชการจังหวัด
ชลบุรี ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมโยธาธิการ
และผังเมือง ในฐานะเจ้าพนักงานการผัง ได้
ออกประกาศกรมโยธาธิการและผังเมือง เรื่อง
กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน
ในการจัดทำผังเมืองรวมในท้องที่จังหวัดชลบุรี
ซึ่งมีสาระสำคัญในการใช้ประโยชน์ในที่ดิน
เพื่อการก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้ หรือเปลี่ยนแปลง
การใช้อาคารพาณิชย์กรรมการค้าปลีกค้าส่ง
และปัจจุบันได้ประกาศใช้แล้ว

เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ บริษัท
เอกชัย ดีทรีบิวชั่น ซิสเทม จำกัด ได้ยื่นหนังสือ
ถึงเทศบาลตำบลพานทอง พร้อมส่งผลการสำรวจ
ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเปิดให้บริการ
ร้านสะดวกซื้อในเขตเทศบาลตำบลพานทอง
จังหวัดชลบุรี ความว่า

“ตามอ้างถึง ๑ และ ๒
บริษัท เอกชัย ดีทรีบิวชั่น ซิสเทม

จำกัด (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า
“บริษัทฯ” ได้ยื่นขออนุญาต
ก่อสร้างอาคารไว้ต่อเทศบาล
ตำบลพานทองเมื่อวันที่ ๑๒
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ซึ่งเทศบาลฯ
ได้ขอขยายเวลาในการพิจารณา
ออกใบอนุญาตออกไปจำนวน
๒ ครั้ง และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๒
กรกฎาคม ๒๕๕๐ เทศบาลฯ มี
หนังสือแจ้งการออกใบอนุญาต
ก่อสร้างอาคารให้แก่บริษัทฯ
(ความละเอียดปรากฏตามสำเนา
หนังสือที่อ้างถึง หมายเลข ๒)

ในขณะนี้ได้ส่งเลย
ระยะเวลาการตรวจพิจารณาเพื่อ
ออกใบอนุญาตตามมาตรา ๒๕
แห่งพระราชบัญญัติควบคุม
อาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ไปแล้ว
บริษัทฯ มีความประสงค์จะ
ขอรับใบอนุญาตก่อสร้างตาม
หนังสือแจ้งของเทศบาลฯ ที่อ้าง
ถึง ๒ โดยยินดีเสียค่าธรรมเนียม
ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร เป็น
เงิน ๒๐ บาท และค่าธรรมเนียม
การตรวจแบบแปลน เป็นเงิน
๑๔๗ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น
๑๖๗ บาท และขอรับใบอนุญาต
ก่อสร้างภายในวันที่ชำระค่า
ธรรมเนียมดังกล่าวทันที”

อนึ่ง เนื่องจากได้ส่งเลยระยะเวลาใน
การพิจารณาออกใบอนุญาตก่อสร้างตามที่กล่าว

ไปข้างต้น ประกอบกับเทศบาลตำบลพานทอง ได้มีหนังสือแจ้งการออกใบอนุญาตก่อสร้างมายังบริษัทฯ แล้วจึงไม่มีเหตุจำเป็นอื่นใดอีกที่จะชะลอการออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารให้แก่บริษัทฯ ในวันเดียวกัน วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๐ กองช่าง เทศบาลตำบลพานทองได้ทำบันทึกพร้อมหนังสือ ๒ ฉบับ

ฉบับแรก หนังสืออำเภอพานทอง ตามหนังสือ ที่ ขบ ๕๓๘๐๓/๑๑๐๐ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ เพื่อขอทราบถึงผลการหารือการขออนุญาตก่อสร้างอาคารเพื่อประกอบกิจการค้าปลีกค้าส่ง ความว่า

“ตามที่เทศบาลตำบลพานทอง ได้หารือถึงแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคารเพื่อประกอบกิจการค้าปลีกค้าส่ง ของบริษัท เอกชัย ดีทรีบิวชั่น ซิสเทม จำกัด

โดยที่บริษัท เอกชัย ดีทรีบิวชั่น ซิสเทม จำกัด ผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ได้มีหนังสือเร่งรัดมายังเทศบาลตำบลพานทอง ให้พิจารณาอนุญาตก่อสร้างอาคารซึ่งได้สิ้นสุดเวลาการขยายเวลาพิจารณาออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารมานานเพื่อขอทราบถึงผลการหารือฯ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารทราบ”

ฉบับที่สอง ส่งบริษัท เอกชัย ดีทรีบิวชั่น ซิสเทม จำกัด ตามหนังสือ ที่ ขบ ๕๓๘๐๓/๑๑๐๑ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ ความว่า

“ตามที่บริษัท เอกชัย ดีทรีบิวชั่น ซิสเทม จำกัด มีความประสงค์ขอรับใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ที่ได้ยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคารไว้เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ซึ่งเทศบาลตำบลพานทอง ได้แจ้งขยายเวลาพิจารณาอนุญาตออกไปจำนวน ๒ ครั้ง สาเหตุจากมีกลุ่มประชาชน ได้ยื่นหนังสือคัดค้านการก่อสร้างอาคาร

เทศบาลตำบลพานทอง ยังไม่ได้ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารฯ ดังกล่าว เนื่องจากต้องรอผลการหารือแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตประกอบกิจการค้าปลีกค้าส่งของท่านจากจังหวัดชลบุรี ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระหว่างการหารือของจังหวัดชลบุรี”

เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ เทศบาลตำบลพานทอง ได้รับหนังสือจากอำเภอพานทอง ค่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๒.๑๒/ว.๕๖๐ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ชะลอการอนุญาตก่อสร้างอาคารหรือคัดแปลงอาคารเพื่อขยายสาขาของธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่ ความว่า

“ด้วยกระทรวงมหาดไทย
แจ้งจังหวัดชลบุรีว่า ผู้ประกอบ
ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งในชุมชน
(โซฮ่วย) ได้ร้องเรียนเรื่อง
ผลกระทบจากการขยายสาขา
ของธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่
โดยปรับขนาดพื้นที่ของธุรกิจค้า
ปลีกค้าส่งสมัยใหม่ ให้มีขนาด
น้อยกว่า ๓๐๐ ตารางเมตร
กระจายไปตามชุมชนต่าง ๆ ซึ่ง
เป็นการแข่งขันโดยตรงกับร้าน
ค้าปลีกค้าส่งดั้งเดิม ทำให้ผู้
ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งใน
ชุมชนมียอดขายและรายได้
ลดลง บางรายต้องเลิกกิจการ
เนื่องจากไม่สามารถแข่งขันได้
ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง
ในชุมชนต้องการให้หยุดการ
ขยายสาขาของธุรกิจค้าปลีกค้า
ส่งสมัยใหม่โดยเฉพาะการขยาย
สาขานาขนาดที่เข้าไปแข่งขันกับ
ร้านขายปลีกดั้งเดิมในชุมชน จึง
ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พิจารณาดำเนินการ กรณีอาจมี
การขยายสาขาของธุรกิจค้าปลีก
ค้าส่งสมัยใหม่ ดังนี้

๑. ควรมีการรับฟังความ
คิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ที่
เกี่ยวกับการก่อสร้างอาคาร
พาณิชย์กรรม ประเภทค้าปลีกค้า

ส่งว่ามีผลกระทบกับประชาชน
ในท้องถิ่นหรือไม่อย่างไร

๒. กำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับ
ผิดชอบ พิจารณาการขออนุญาต
ก่อสร้างอาคารพาณิชย์กรรม
ประเภทค้าปลีกค้าส่งให้ถูกต้อง
ตามกฎหมายโดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ ให้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นทุกแห่งรายงานผล
การดำเนินการกรณีมีผู้ประกอบ
ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่ขอ
อนุญาตดำเนินการในพื้นที่ให้
อำเภอพานทองทราบด้วย”

เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๐ เทศบาล
ตำบลพานทอง ได้รับหนังสือจากอำเภอพานทอง
ที่ มท ๐๘๒๒.๑๒/๒๖๓๑ ลงวันที่ ๓ กันยายน
๒๕๕๐ เรื่อง หารือการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร
เพื่อประกอบกิจการค้าปลีกค้าส่ง ความว่า

“ตามที่เทศบาลตำบล
พานทอง ได้หารือกรณีบริษัท
เอกชัย ดีทรีบิวชั่น ซิสเทม จำกัด
ได้ยื่นเรื่องขออนุญาตก่อสร้าง
อาคารเพื่อประกอบกิจการค้า
ปลีกค้าส่งต่อเทศบาลตำบล
พานทอง ซึ่งเมื่อได้ตรวจสอบ
ตามประกาศกรมโยธาธิการและ
ผังเมือง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์
การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน

เพื่อประโยชน์ในการวางและจัดทำผังเมืองร่วมในท้องที่จังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วปรากฏว่าไม่ขัดต่อประกาศกรมโยธาธิการและผังเมืองดังกล่าว แต่หากเทศบาลตำบลพานทองพิจารณาอนุญาตให้ก่อสร้างจะก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มพลังมวลชนและผู้ค้าปลีกในพื้นที่นั้น อำเภอพานทองได้รับแจ้งจากจังหวัดชลบุรีว่า ให้เทศบาลตำบลพานทองดำเนินการตามข้อสั่งการของกระทรวงมหาดไทย กรณีการขอขยายสาขาของธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่ ดังนี้

๑. ควรมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างอาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่งว่ามีผลกระทบต่อประชาชนในท้องถิ่นหรือไม่อย่างไร ซึ่งการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนนั้นควรจะเป็นความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการพิจารณาของเทศบาลตำบลพานทอง

๒. ให้เทศบาลตำบลพานทองพิจารณาการขออนุญาต

ก่อสร้างอาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่งให้ถูกต้องตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด อนึ่งจากการที่สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดชลบุรีได้ประสานกับเทศบาลตำบลพานทองตรวจสอบแบบแปลนในเบื้องต้นแล้วปรากฏว่า ยังมีรายละเอียดในแบบแปลนที่ขออนุญาตบางรายการ ไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎหมายกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎกระทรวงฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ในประเด็นระยะห่างจากแนวเขตที่ดินตามข้อ ๕๐”

เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐ เทศบาลตำบลพานทองได้มีหนังสือแจ้งบริษัท เอกชัยดิทรวิวัฒน์ ซิสเทม จำกัด ตามหนังสือ ที่ ขบ ๕๓๘๐๓/๑๔๓๐ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐ ความว่า

“ตามที่บริษัท เอกชัยดิทรวิวัฒน์ ซิสเทม จำกัด ได้ยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคารเพื่อประกอบกิจการค้าปลีกค้าส่ง เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ซึ่งเทศบาลตำบลพานทองได้แจ้งขยายเวลาการพิจารณาออกไปจำนวน ๒ ครั้ง สาเหตุจากมีกลุ่มประชาชนคัดค้านการก่อสร้าง

เพื่อประกอบกิจการค้าปลีกและ
เทศบาลตำบลพานทองได้หารือ
แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขอ
อนุญาตประกอบกิจการค้าปลีก
ค้าส่งไปยังอำเภอพานทองและ
จังหวัดชลบุรีนั้น อำเภอพานทอง
และจังหวัดชลบุรีได้พิจารณา
ข้อหารื้อดังกล่าว ปรากฏราย-
ละเอียดดังนี้

๑. ควรมีการรับฟังความ
คิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ที่
เกี่ยวข้องกับกรก่อสร้างอาคาร
พาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้า
ส่งว่ามีผลกระทบต่อประชาชน
ในท้องถิ่นหรือไม่อย่างไร ซึ่ง
การรับฟังความคิดเห็นของ
ประชาชนนั้นควรเป็นความคิด
เห็นจากทุกภาคส่วนที่ความคิด
เกี่ยวข้องในพื้นที่ได้มีโอกาสแสดง
ความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง
เพื่อประกอบการพิจารณาของ
เทศบาลตำบลพานทอง

๒. ให้เทศบาลตำบล
พานทองพิจารณาการขออนุญาต
ก่อสร้างอาคารพาณิชย์กรรม
ประเภทค้าปลีกค้าส่งให้ถูกต้อง
ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด อนึ่ง
จากการที่สำนักงานโยธาธิการ
และผังเมืองจังหวัดชลบุรีได้

ประสานกับเทศบาลตำบลพานทอง
ตรวจสอบแบบแปลนในเบื้องต้น
แล้วปรากฏว่า ยังมีรายละเอียด
ในแบบแปลนที่ขออนุญาตบาง
รายการ ไม่ถูกต้องตามพระราช-
บัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.
๒๕๒๒ และกฎกระทรวงอื่นที่
เกี่ยวข้อง เช่น กฎกระทรวงฉบับ
ที่ ๕๕ ข้อ ๕๐

ดังนั้น เพื่อเป็นการปฏิบัติ
ตามข้อสั่งการของอำเภอพานทอง
และจังหวัดชลบุรีจึงได้มีการ
ดำเนินการ ดังนี้

๑. เทศบาลตำบลพานทอง
จะจัดให้มีการรับฟังความคิด
เห็นของประชาชนในพื้นที่ ส่วน
วิธีการ ระยะเวลา สถานที่รับฟัง
ความคิดเห็นของประชาชน
เทศบาลตำบลพานทองจะ
กำหนดอีกครั้งเพื่อเป็นข้อมูล
รายงานอำเภอพานทอง และ
จังหวัดชลบุรีต่อไป

๒. เทศบาลตำบลพานทอง
ได้ตรวจสอบแบบแปลนที่ต้อง
แก้ไข ซึ่งมีรายละเอียดบาง
รายการที่ไม่ถูกต้องตามพระราช-
บัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.
๒๕๒๒ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
ตามแบบ ก.๑”

๒. สถานการณ์ปัจจุบันในพื้นที่เทศบาล ตำบลพานทอง จากกรณีการสร้าง โลตัส เอ็กซ์เพรส

สถานการณ์ในปัจจุบันในพื้นที่เทศบาล
ตำบลพานทองจากกรณีการสร้างโลตัส เอ็กซ์เพรส
เมื่อพิจารณาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลัก ประกอบด้วย
(๑) ชุมชน ได้แก่ กลุ่มผู้ค้าปลีกและกลุ่มผู้
บริโภค (๒) รัฐและองค์กรปกครองท้องถิ่น
ได้แก่ อำเภอพานทองและเทศบาลตำบลพานทอง
และ (๓) บริษัท เทสโก โลตัส

ภายใต้บรรยากาศของการก่อตัวของความ
ขัดแย้งในประเด็นการสร้างโลตัส เอ็กซ์เพรส
ในพื้นที่เทศบาลตำบลพานทอง ทำให้เห็น
บทบาทหลักของแต่ละกลุ่มในการขับเคลื่อน
เพื่อสนับสนุนจุดยืนของแต่ละฝ่ายตามราย
ละเอียด ดังนี้

๑. ชุมชน

จากกรณีการสร้างโลตัส เอ็กซ์เพรส
ในบริเวณชุมชนเทศบาลตำบลพานทอง
เป็นชนวนเหตุสำคัญทำให้ชุมชนเกิดบรรยากาศ
การก่อตัวของความแตกแยก ขัดแย้งในชุมชน
นำไปสู่การทำลายความสามัคคี ทำลายความ
เชื่อมั่นต่อภาครัฐ โดยกลุ่มชุมชนพิจารณาได้
เป็น ๒ กลุ่มหลัก ดังนี้

๑.๑ กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้าปลีก
(โชห่วย) และประชาชนกลุ่มหนึ่งที่คัดค้าน
อย่างแข็งขันในการต่อต้านการสร้างโลตัส
เอ็กซ์เพรสในบริเวณชุมชนเทศบาลตำบล

พานทอง โดยมีจุดยืนอย่างชัดเจนในการคัดค้าน
และให้เหตุผลว่าการสร้างฯ จะมีผลกระทบต่อ
ชุมชนอย่างรอบด้านไม่ว่าด้านเศรษฐกิจ
ชุมชน สภาพสังคม วัฒนธรรมชุมชน ปัญหา
การเมืองในท้องถิ่น รวมถึงสภาพสิ่งแวดล้อม
ในท้องถิ่น ฯลฯ

ในการต่อสู้คัดค้านของกลุ่มนี้ขับเคลื่อน
โดยการรวมกลุ่ม (โดยเฉพาะผู้ประกอบการ)
ที่เห็นว่าการมีโลตัสฯ จะส่งผลกระทบต่อ
ดำเนินธุรกิจของตนเอง มีการประสานเครือข่าย
โดยการสร้างเครือข่ายจากภาคประชาชน สื่อ
กลุ่มผู้ประกอบการค้าปลีกค้าส่งคนไทย เป็นต้น

การเคลื่อนไหวคัดค้านมีการแลกเปลี่ยน
ข้อมูล/ประสบการณ์ในพื้นที่ต่าง ๆ ที่มีการ
ขับเคลื่อนคัดค้านการสร้างโลตัสฯ ในการ
เคลื่อนไหวนอกจากการให้ข้อมูลแก่ประชาชน
เพื่อให้เห็นผลกระทบในระยะยาวที่อาจเกิดขึ้น
กับชาวพานทอง มีการเดินขบวนประท้วง เขียน
แผ่นป้ายโจมตีการสร้างโลตัสฯ อยู่เต็มพื้นที่ใน
บริเวณชุมชนและหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ที่มี
อำนาจตัดสินใจในการอนุญาตให้สร้าง

โดยกลุ่มคัดค้านมีท่าทีชัดเจนในความ
ไม่เชื่อมั่นต่อภาครัฐอย่างชัดเจน เพราะเห็นว่า
หน่วยงานราชการในพื้นที่ทั้งอำเภอพานทอง
เทศบาลตำบลพานทองมีวาระซ่อนเร้น ไม่จริงใจ
กับประชาชน โดยกลุ่มผู้คัดค้านเชื่อว่าเบื้องหลัง
หน่วยงานราชการเหล่านี้พยายามทำทุกวิถีทาง
เพื่อสนับสนุนให้มีการสร้างโลตัสฯ เพราะต้องการ
ผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ จากโลตัสฯ

สถานการณ์ดังกล่าวนับว่าเป็นสถานการณ์ที่เลวร้ายในชุมชน เพราะเป็นความสัมพันธ์ที่วิกฤตระหว่างกลไกของรัฐกับประชาชน โดยเฉพาะสัมพันธภาพระหว่างกลไกของรัฐและชุมชน ที่ด้านหนึ่งชุมชนไม่มีความเชื่อมั่นในสถาบันการปกครองชุมชน เช่น อำเภอ เทศบาลในระยะยาว ถ้าสัมพันธภาพระหว่างหน่วยงานรัฐและชุมชนไม่สามารถกลับมาเป็นดังเดิมได้อาจส่งผลต่อการบริหารปกครองในชุมชนทั้งในส่วนระบบการปกครองท้องถิ่นและราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัดและอำเภอ) เป็นการทำลายความสามัคคีและสร้างความแตกแยกในชุมชนระยะยาว และที่น่าวิตกกังวลมากที่สุดคือ การไม่มีความเชื่อมั่นในการบริหารงานของรัฐ

โดยประชาชนในชุมชนมองว่ารัฐยื่นอยู่ข้างนายทุนและผลประโยชน์ ไม่รับผิดชอบต่อสังคมและประชาชนที่เดือดร้อน ทั้ง ๆ ที่ประชาชนในฐานะพลเมืองที่เสียภาษีให้รัฐ รัฐจะต้องมีพันธะที่ต้องรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะที่กระทบต่อชีวิตประชาชนและดำเนินการแก้ไขเยียวยาปัญหาเหล่านั้น แต่ถ้ารัฐหรือกลไกของรัฐกลับนิ่งเฉยต่อปัญหาที่กระทบต่อประชาชน ในฐานะพลเมืองแห่งรัฐ ประชาชนก็มีสิทธิในการปฏิเสธรัฐ เช่น ไม่เสียภาษีให้รัฐ ไม่เชื่อฟัง ไม่เข้าร่วมต่อกิจกรรมของรัฐ หรือที่เรียกว่า อริยะขัดขืน (Civil Disobedience)

๑.๒ ประชาชนที่สนับสนุน (กลุ่มผู้บริโภคร) เป็นประชาชนอีกกลุ่มในชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มผู้บริโภครเป็นหลัก กลุ่มนี้สนับสนุน

การสร้างโลตัสฯ โดยเห็นว่าการมีโลตัสฯ นั้น เป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ต่ออำเภอพานทอง ในการสังเคราะห์ของคณะทำงานสามารถสรุปเหตุผลของประชาชนที่สนับสนุนด้วยกัน ๓ ประการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. มองว่าการมีโลตัสฯ ในอำเภอพานทอง เป็นทางเลือกในการบริโภคใหม่ของชุมชน สินค้าราคาถูกกว่า สินค้าทันสมัย สะดวกในการเลือกซื้อ เป็นต้น โดยให้เหตุผลว่าในฐานะที่ตนเองเป็นผู้บริโภคต้องมีทางเลือกที่ดีกว่าสินค้าที่ดี ราคาถูก มีสินค้าให้เลือกมากมาย สามารถสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างครบถ้วน

ทั้งนี้ เห็นว่าการมีโลตัสฯ นั้นไม่แตกต่างอะไรจากโชห่วยเพราะต่างแสวงหากำไรเหมือนกันและกลุ่มโชห่วยก็เป็นกลุ่มผูกขาดเหมือนกันในการค้าขายในชุมชน ประชาชนในฐานะผู้บริโภคยังไม่มีโอกาสเลือกสินค้าอีกด้วย ซึ่งต่างจากการมีโลตัสฯ เป็นการเพิ่มช่องทางและเห็นว่าเป็นสิ่งดีของผู้บริโภค และเห็นว่าปัญหานี้เกิดจากการเสียผลประโยชน์ของผู้ค้าปลีกมากกว่าแต่พยายามอ้างเหตุผลต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองหากำไรได้เต็มที่โดยไม่ยอมรับเงื่อนไขการแข่งขันในระบบการค้า

ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาที่กลุ่มผู้ค้าปลีกต้องการรักษาผลประโยชน์ของตนเองเป็นหลัก มากกว่าผลประโยชน์ของประชาชนผู้บริโภค และนอกจากนี้กลุ่มประชาชนที่สนับสนุนเห็นว่าการมีโลตัสฯ จะทำให้เศรษฐกิจในชุมชนเติบโต

คึกคักมากขึ้น มีผู้คนมากขึ้นที่เข้ามาจับจ่ายสินค้า และจะทำให้ตนเองขายสินค้าได้เพิ่มขึ้นตามมา เทศบาลก็จะสามารถเก็บภาษีได้มากขึ้น ชุมชนในภาพรวมจะเจริญขึ้น

๒. นอกจากนี้ประชาชนที่สนับสนุนยังพยายามอธิบายเหตุผลว่า การมีโลดตัส เป็นตัวชี้วัดความทันสมัยของชุมชนเนื่องจากทัศนคติของประชาชนบางท่านที่ถูกมองว่าเขตอำเภอพานทองเป็นพื้นที่ไม่พัฒนา ถ้าหลัง ยังเป็นตัวเร่งให้ประชาชนบางส่วนอยากให้มีการสร้างโลดตัส

โดยมองว่าการมีห้างสรรพสินค้าในพานทองเป็นตัวชี้วัดความเจริญของชุมชนอยากให้ชุมชนของตนเองเป็นเหมือนกับอำเภอพนัสนิคม อำเภอบ้านบึงที่อยู่ใกล้เคียงและมีห้างสรรพสินค้าหมดแล้ว ซึ่งเป็นเหตุจากความรู้สึกที่ตกผลึกจากอดีตของประวัติศาสตร์ชุมชนที่ถูกมองว่าเป็นชุมชนไม่เจริญ ทุกอย่างต้องพึ่งพาอำเภอพนัสนิคมและที่อื่น ๆ ทั้งนี้กลุ่มที่สนับสนุนไม่ได้เคลื่อนไหวสนับสนุนอย่างชัดเจนเหมือนกับกลุ่มที่คัดค้าน

๒. ภาครัฐ

หน่วยงานภาครัฐ (เทศบาลตำบลพานทอง) ในฐานะผู้มีอำนาจตัดสินใจในการที่จะอนุญาตให้สร้างหรือไม่ให้สร้าง ในการดำเนินการทางหน่วยงานราชการที่เป็นกลไกของรัฐในชุมชน โดยหลักการก็ต้องดำเนินการภายใต้เงื่อนไข กฎระเบียบที่ทางราชการกำหนดเมื่อทางโลดตัส ทำหนังสือมา หน่วยงานราชการ

ก็ต้องพิจารณาตามหลักการพื้นฐานของระเบียบข้อบังคับจะตัดสินใจอย่างไรอย่างหนึ่งโดยทันทีนั้นหน่วยงานราชการไม่สามารถกระทำได้

การตัดสินใจของหน่วยงานราชการจะต้องมีกฎ ระเบียบรองรับ มีหลักการและเหตุผลสนับสนุน ในประเด็นการยื่นขออนุญาตก่อสร้างของโลดตัสเช่นเดียวกัน เทศบาลตำบลพานทองจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นยังไม่มีการตัดสินใจแต่อย่างใด เพราะขั้นตอนในการพิจารณาตัดสินใจนั้นต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอนตามระเบียบราชการไทย ทำให้ประชาชนรู้สึกถึงความล่าช้าและไม่มั่นใจ

ภายใต้เงื่อนไขดังกล่าวส่งผลกระทบต่อทัศนคติบางอย่างของประชาชน ผนวกกับประสบการณ์ที่ประชาชนมักได้จากการดำเนินการของรัฐในหลายพื้นที่ หลายกรณีทำให้ประชาชนในพื้นที่มีทัศนคติไม่ไว้วางใจต่อการดำเนินการของรัฐ ขาดความเชื่อมั่นในการดำเนินการของรัฐ เพราะด้านหนึ่งประชาชนในพื้นที่ที่กลัวว่าหน่วยงานรัฐ (อำเภอและเทศบาลตำบลพานทอง) จะเอนเอียงไปในกลุ่มของผู้สนับสนุนในการสร้างโลดตัส

เทศบาลตำบลพานทองอยู่ในฐานะตกที่นั่งลำบากแม้จะพยายามทำให้ประชาชนเห็นว่าเทศบาลตำบลพานทองนั้นเป็นกลางในการดำเนินการครั้งนี้ แต่ประชาชนที่คัดค้านการสร้างโลดตัส กลับไม่เชื่อมั่นในการดำเนินการของเทศบาลตำบลพานทอง และเทศบาลตำบล

พานทองเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นที่ต้องการเผชิญหน้ากับกลุ่มคัดค้าน (ภาวการณ์เผชิญหน้าระหว่างรัฐกับประชาชน)

๓. บริษัท เทสโก โลตัส

หลังจากได้ยื่นหนังสือต่อเทศบาลตำบลพานทองในการสร้างโลตัสฯ ในบริเวณเขตเทศบาล และได้มีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ผลการศึกษาของเทสโก โลตัสฯ พบว่า ประชาชนเห็นด้วยในการสนับสนุนการสร้างฯ (การดำเนินการสำรวจเป็นการดำเนินการของโลตัสเอง คณะทำงานเพียงรับทราบข้อมูลจากเทศบาลฯ)

แต่อย่างไรก็ดี ทางเทศบาลฯ ยังไม่ได้ตัดสินใจอนุมัติตามคำขอของเทสโก โลตัส เพราะกระบวนการตัดสินใจตามกฎหมายนั้นจะต้องดำเนินการหลายขั้นตอน เพราะโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่มีแนวโน้มกระทบต่อชุมชนในหลายมิติ

ปรากฏการณ์ใกล้เคียง : การก่อตัวของการทะเลาะกันเองของคนในชุมชน

บรรยากาศในชุมชนเทศบาลตำบลพานทองขณะนี้ เป็นบรรยากาศที่คนในชุมชนต้องมาทะเลาะกันเองในกรณีการสร้างโลตัส (ทั้งที่ผู้สนับสนุน - ผู้คัดค้านล้วนแต่เป็นคนพานทองเหมือนกัน !) คล้ายคลึงกับข้อเสนอของ ศ.นพ. ประเวศ วะสี ปราชญ์ของแผ่นดินที่พยายามเตือนสติคนไทยในสถานการณ์ที่คนในสังคมไทยต้องมาทะเลาะกันเอง

โดยการเปรียบเทียบกับสังคมไทยที่ทะเลาะกันเองเหมือนไก่ถูกขังอยู่ในขังเดียวกัน แล้วก็จิกกันเอง แทนที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหาย่างเข้าใจกันและเห็นอกเห็นใจกัน โดยเอาเป้าหมายของสังคมคือการอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก แต่กลับมาทะเลาะกันซึ่งเป็นสิ่งที่น่าเศร้า

ไม่แตกต่างจากสถานการณ์ในเทศบาลตำบลพานทองมากนักที่ประชาชน (คนพานทอง) ต้องมาทะเลาะกันเอง แทนที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างเข้าใจกันและเห็นอกเห็นใจกัน โดยเอาเป้าหมายของสังคมพานทองเป็นตัวตั้ง คือการอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก ความเป็นชุมชนสังคมดั้งเดิมที่ร้อยรัดด้วยสายใยแห่งน้ำใจและมิตรภาพ แต่วันนี้สิ่งเหล่านั้นกลับถูกแทนที่ด้วยผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ และได้เข้ามากัดกร่อนทำลายความสัมพันธดั้งเดิมอย่างน่าตกใจ

ภายใต้บรรยากาศที่เกิดรอยร้าว ในการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของคณะทำงานพบว่า ในขณะนี้มีการปล่อยข่าวทำลายกันเองในชุมชนระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ทั้งฝ่ายสนับสนุน ฝ่ายคัดค้านอย่างดุเดือด ไม่ต่างอะไรกับปรากฏการณ์ใกล้เคียง เช่น

- มีการปล่อยข่าวการเคลื่อนไหวคัดค้านครั้งนี้มีนอกมีใน มีวาระซ่อนเร้น มากกว่าการเรียกร้องเพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ของกลุ่มผู้ค้าปลีกในเขตเทศบาลตำบลพานทองแต่เพียงฝ่ายเดียว เพราะมีการโจมตีเพื่อทำลายกัน เช่น มี

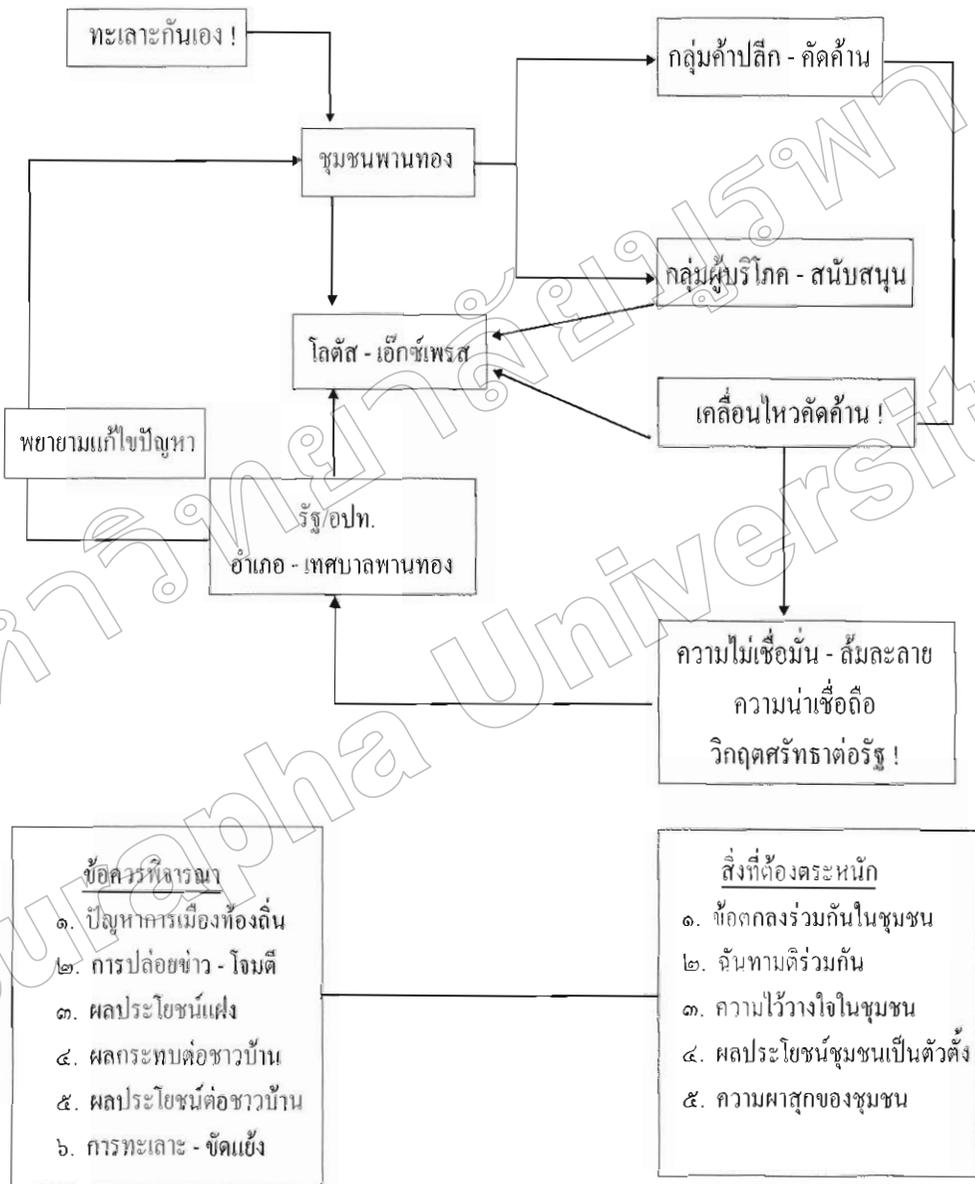
การปล่อยข่าวว่ากลุ่มที่คัดค้านนี้ทำเป็น ขบวนการและไปทำทุกที่ที่มีการสร้างโลตัสฯ โดยเบื้องหลังกลุ่มนี้รับเงินจากคู่ค้าฝ่ายตรงข้าม ที่เป็นยักษ์ใหญ่จำนวนแห่งละ ๑ ล้าน มารับจ้าง ประท้วงเคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านการสร้างโลตัสฯ เพราะจะทำให้ตนเองเสียผลประโยชน์ในการค้า

- มีการปล่อยข่าวว่าเป็นการเมืองภายใน ของเทศบาลที่ต้องการทำลายความน่าเชื่อถือ ของผู้บริหารคนปัจจุบันเพราะใกล้เวลาเลือกตั้ง เพื่อเชื่อมโยงให้ประชาชนเห็นว่าเทศบาลเป็น

ผู้สนับสนุนให้สร้างโลตัสฯ และอาศัยการ เคลื่อนไหวครั้งนี้เป็นเครื่องมือของกลุ่มการเมืองฝ่ายตรงข้ามที่ต้องการทำลายชื่อเสียงของผู้ บริหารชุดปัจจุบันเพื่อต้องการเตรียมสู่สนาม การเลือกตั้งในครั้งหน้า

- มีการปล่อยข่าวว่าเทศบาลและอำเภอ มีวาระซ่อนเร้นในการสนับสนุนการสร้างโลตัสฯ เพราะเบื้องหลังทางจังหวัดอยากให้มีการสร้าง โลตัสฯ เพราะต้องการความเจริญในแง่เศรษฐกิจ ของท้องถิ่น

กรอบสถานการณ์ในเทศบาลตำบลพานทองในกรณีปัญหาการสร้างโลตัสฯ พานทองโมเดล : ปรากฏการณ์ไถ่ในแง่

ภาพที่ ๑ พานทองโมเดล : ปรากฏการณ์ไถ่ในแง่ = ความแตกแยก/ขัดแย้ง/วิกฤตศรัทธา/สัมลละลายความเชื่อถือ ทะเลาะกันเอง (ไถ่ในแง่) : กรณีการสร้างโลตัส เอ็กซ์เพรส ในชุมชน

๓. ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ต่อกรณีการสร้างโลตัส เอ็กซ์เพรส

๑. ผลกระทบต่อชุมชนในมิติเศรษฐกิจ

๑.๑ กระทบต่อผู้ประกอบการร้านค้าปลีก (โชห่วย) ในชุมชนที่ไม่สามารถแข่งขันกับกำลังทุนของโลตัสฯ ได้ เพราะการแข่งขันที่เกิดขึ้นเป็นการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม ! เพราะการทุ่มตลาดของโลตัสฯ ในราคาสินค้าทำให้ร้านค้าปลีกไม่สามารถแข่งขันได้

แต่ในระยะยาวราคาสินค้าอาจถูกจริง แต่หลังจากโลตัสฯ สามารถครองสัดส่วนการตลาดเทศบาลตำบลพนาทอง ได้ทั้งหมด (หรือเป็นส่วนใหญ่) โลตัสฯ จะสามารถกำหนดราคาขายเองได้เพราะในขณะนั้นไม่มีคู่แข่ง

๑.๒ การทำลายเศรษฐกิจชุมชนทำลายผู้ประกอบการรายย่อย ร้านค้าปลีกที่อยู่ในชุมชน รวมทั้งเกษตรกรและประชาชนที่มีการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าอยู่ตามหมู่บ้านในตลาดเก่าชุมชนที่เป็นมรดกตกทอดมา ๒ - ๓ ชั่วคนเป็นเวลายาวนานนับร้อยปี ต้องได้รับผลกระทบจากห้างสรรพสินค้าสมัยใหม่ (Modern Trade) เช่น ร้านค้าปลีกในชุมชนชนบทค้าขายได้วันละ ๕๐๐ บาท พอเลี้ยงครอบครัวตามอัตภาพ แต่ห้างเทสโก โลตัส มียอดขายนับแสนบาทต่อวัน ทำให้ร้านค้าเดิมที่อยู่ในตลาดแบบดั้งเดิมต้องเลิกกิจการไปในที่สุด

๑.๓ หากร้านค้าปลีกขนาดเล็กของชุมชนที่มีมาแต่ดั้งเดิมมีแนวโน้มต้องปิดตัวลง

เป็นผลให้คนในชุมชนจำนวนมากอาจต้องตกงาน ไร้อาชีพ และอาจจะนำไปสู่ปัญหาครอบครัวและสังคมในท้ายที่สุด

๑.๔ เป็นการทำลายทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริของในหลวงที่เป็นที่รักยิ่งของปวงชนชาวไทย ที่พระองค์ทรงมีพระประสงค์ให้คนไทยดำรงชีพแบบพอมีพอกิน พออยู่ พอใช้ และพอเพียงไม่ฟุ้งเฟ้อหลงใหลในบริโภคนิยม สามารถนำชาติพ้นวิกฤติได้ แต่เศรษฐกิจพอเพียงกำลังจะถูกห้ำหั่นค้าปลีกสมัยใหม่ (Modern Trade) มาครอบงำคนไทย และถูกทำลายในที่สุด

๑.๕ รัฐจะสูญเสียภาษีที่ควรจะได้ส่วนหนึ่ง เนื่องจากร้านค้าปลีกแบบใหม่ (Discount Store) มีสาขาจำนวนมาก รวมเสียภาษีที่ส่วนกลางไม่ได้เสียให้ท้องถิ่นที่สาขที่ตั้งอยู่ ทำให้มีการเฉลี่ยผลกำไรขาดทุนเพื่อนำมาคำนวณภาษี ทั้งนี้ เนื่องจากระบบประมวลรัษฎากรของไทยเอื้อประโยชน์ในส่วนนี้ ตัวอย่างเช่น บริษัท ก. มีสาขา ๒ สาขา สาขาที่ ๑ ทำกำไร ๑๐๐ ล้านบาท สาขาที่ ๒ ตั้งอยู่ต่างจังหวัด ขาดทุน ๒๐ ล้านบาท เมื่อนำเอากำไรมารวมกันจะนำไปยื่นภาษีเพียง ๘๐ ล้านบาท

หากต่างเสียภาษี สาขาหนึ่งต้องนำกำไร ๑๐๐ ล้านไปคำนวณภาษี ส่วนสาขาสองขาดทุนยื่นกระดาษเปล่าไม่ต้องชำระภาษีเงินได้พึงประเมินจึงขาดไป ๒๐ ล้านบาท ซึ่งถือว่าเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ไม่เป็นธรรมกับท้องถิ่น

เนื่องจากสาขาที่ไปตั้งในท้องถิ่นตั้งยอดซื้อจากร้านค้าในท้องถิ่นแต่ไม่ได้แบกรับภาษีเงินได้ผู้ท้องถิ่นแต่อย่างใด มีเพียงภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีหัก ณ ที่จ่าย ภาษีโรงเรือน ภาษีป้าย ฯลฯ เล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้นที่เสียในท้องถิ่น จนมีผู้กล่าวว่าหากเกิดไฟไหม้ให้ห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ไปเรียกรถดับเพลิงจากส่วนกลางมาช่วยดับไฟก็แล้วกัน ท้องถิ่นจะไม่ดำเนินการให้ นอกจากนี้การเข้าไปอยู่ในท้องถิ่นยังเข้าไปใช้บริการส่วนกลาง เช่น การเก็บขยะ ฯลฯ อีกมากมาย

๒. ผลกระทบต่อชุมชนในมิติสังคม

๒.๑ สร้างพฤติกรรมไม่พึงประสงค์และไม่เหมาะสมให้กับเด็กและเยาวชนในชุมชนที่ยังไม่รู้จักวิธีคิดวิเคราะห์ในการใช้เงิน แต่การมีโลตัส จะเป็นการล่อตาล่อใจให้ซื้อสินค้ามากกว่าจะคำนึงผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนในระยะยาว

ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนในพานทองใช้จ่ายเงินเกินตัวทั้ง ๆ ที่ยังไม่สามารถหาเงินได้เอง และอาจจะใช้มากกว่าผู้ปกครองให้ใช้ เพราะไปหลงพฤติกรรมบริโภคนิยมและปลูกฝังวัฒนธรรมไม่พึงประสงค์ ก่อให้เกิดความต้องการเงินเพื่อการบริโภคซื้อสินค้า และอาจจะนำไปสู่การกระทำผิดต่อกฎหมายและศีลธรรมอันดี ต้องเสียนาคต ตกเป็นภาระของครอบครัวและสังคมตามมา

๒.๒ ส่งเสริมลัทธิบริโภคนิยมในชุมชนพานทอง เนื่องจากระบบค้าปลีกแบบใหม่มีความกว้างขวาง สะดวกสบาย มีสินค้าปริมาณ

มากแยกแยะตามประเภทและชนิด สามารถสนองความต้องการแก่กลุ่มผู้บริโภคได้หลากหลาย ขณะเดียวกันก็พยายามส่งเสริมการขายครั้งละมาก ๆ ด้วยการออกโปรโมชั่นลด แลก แจก แถม เพื่อให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าไปเก็บกักไว้ที่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อสร้างยอดขายให้เพิ่มมากขึ้น

การที่ผู้บริโภคซื้อสินค้าแบบไม่ยั้งคิดจะนำไปสู่การใช้เงินเกินตัว จนในที่สุดต้องกู้หนี้ยืมสินเกิดเป็นหนี้สินล้นพ้นตัวเป็นปัญหาในพานทองต่อไปในอนาคต สิ่งเหล่านี้หากเกิดขึ้นในประเทศพัฒนาแล้วซึ่งประชาชนของเขามีรายได้มากเพียงพอต่อการใช้จ่ายใช้สอยอย่างพุ่มเพื่อก็เป็นปกติในการทำใ้ภาวะเศรษฐกิจดีขึ้น เนื่องจากสินค้าเมื่อขายดีก็มีการผลิตเพิ่ม มีการเพิ่มเครื่องจักร มีการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น แต่ทว่าหากเกิดในประเทศด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนาอย่างประเทศไทย จะส่งผลเสียมากกว่าผลดีเหมือนกับที่เกิดในประเทศอาร์เจนตินามาแล้ว

๒.๓ สร้างแหล่งนัดพบและมั่วสุมของเยาวชน ถ้ามีการสร้างโลตัสฯ จะกลายเป็นจุดรวมที่เด็กเยาวชนในชุมชนจะนัดพบกัน เพราะเป็นจุดเด่นที่สุดในชุมชนและอาจจะนำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ ตามมา

๒.๔ ปัญหาเยาวชนและอาชญากรรมเป็นปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากพฤติกรรมการบริโภคของเด็กเปลี่ยนไป และในข้อเท็จจริงนับวันปัญหาเด็กและเยาวชนจะทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเห็นได้จาก

ภาพข่าวที่ปรากฏตามสื่อต่าง ๆ อาทิ การฆ่าตัวตาย ดิคเกม ใช้สารเสพติด การใช้ความรุนแรงทั้งการทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายตนเองและผู้อื่นและการใช้ความรุนแรงทางเพศข้ามชั้นกระทำชำเรา ปัญหาเหล่านี้แม้ว่าจะไม่เกิดขึ้นมากนักในเขตพื้นที่พานทอง แต่ระยะยาวหากเด็กและเยาวชนหลงใหลในพฤติกรรมการบริโภคจนสุดตัวปัญหาเหล่านี้ก็อาจเกิดขึ้นได้

๒.๕ อาจส่งผลกระทบต่อเรื่องของความสัมพันธ์ในครอบครัวก็มีแบบแผนการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจบีบคั้นเป็นผลสืบเนื่องจากการล้มสลายของอาชีพ หลังจากการมีโลดต๊อ ทำให้ทั้งพ่อและแม่ต้องออกทำงานนอกบ้าน จึงมีเวลาอยู่กับครอบครัวน้อยลง เกิดความเครียดทางอารมณ์ขาดความอดทนและการแสดงออกถึงความเอื้ออาทร อันเป็นสาเหตุส่วนหนึ่งของการทะเลาะวิวาทและความแตกแยกในครอบครัว

๒.๖ สร้างปัญหาความแตกแยกในชุมชนระหว่างกลุ่มประชาชนที่สนับสนุนและกลุ่มประชาชนที่คัดค้าน นำไปสู่ปัญหาความไม่มีความสามัคคีภายในชุมชนเอง ในระยะยาวอาจจะเกิดปัญหาที่รุนแรงขึ้นจนไม่สามารถแก้ไขได้

๓. ผลกระทบต่อชุมชนในมิติการเมือง-การปกครอง

๓.๑ ปัญหาการเมืองในท้องถิ่นที่ดำรงอยู่ภายใต้การแข่งขันของกลุ่มต่าง ๆ จะอาศัยช่องว่างในประเด็นนี้เพื่อการโจมตีทำลายกันในการการเมืองและหวังผลต่อคะแนนนิยมในสนามการเลือกตั้งสมัชชา การนำเอาประเด็น

ที่กระทบต่อชีวิตประชาชนผู้ทำมาหากินมาโยงกับปัญหาทางการเมืองแม้ว่าในหลักการนั้นสามารถกระทำได้ แต่เจตนาที่แท้จริงเพื่อแก้ไขเยียวยาปัญหาประชาชนจริง ๆ ไม่ใช่ใช้โจมตีทำลายเพื่อสร้างคะแนนนิยมให้แก่ตนเอง เพราะถ้าหวังผลเพียงคะแนนเสียงในระยะยาวจะส่งผลในด้านลบกับชุมชนได้เพราะปัญหาของประชาชนไม่ได้รับการแก้ไข เนื่องจากปัญหาของประชาชนถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองมากกว่า

๓.๒ ปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อภาพพจน์ของราชการไทยอย่างมาก โดยเฉพาะหน่วยงานราชการในพื้นที่ทั้งอำเภอพานทองและเทศบาลตำบลพานทอง ที่ตกอยู่ในภาวะขาดความเชื่อมั่นของประชาชน เกิดวิกฤตศรัทธาจากภาคประชาชนต่อราชการ เพราะประชาชนไม่มีความไว้วางใจในหน่วยงานของรัฐเลย เกรงว่าในท้ายที่สุดทั้งอำเภอและเทศบาลตำบลพานทองจะอนุมัติให้สร้างโลดต๊อ

ด้านหนึ่งนั้นเพราะประชาชนได้รับประสบการณ์และบทเรียนของหลายพื้นที่ที่หน่วยงานของรัฐอนุมัติให้สร้างทั้ง ๆ ที่ประชาชนคัดค้านอย่างหนัก โดยหน่วยงานรัฐได้มีการร่วมมือกับสถาบันการศึกษาเพื่อศึกษาข้อดี - ข้อเสีย แต่ทั้งหมดคือกระบวนการที่สร้างความชอบธรรมในการอนุมัติเท่านั้น ประชาชนได้รับบทเรียนที่เลวร้ายจากหลายพื้นที่และเกรงว่าในพื้นที่อำเภอพานทองจะมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกับพื้นที่อื่น

สัมพันธ์ภาพที่ไม่ดีระหว่างรัฐ (ราชการ) กับประชาชนนั้นอาจจะเป็นปัญหาหนัก

ที่สุดเพราะจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการปกครองทั้งหมดของรัฐ เพราะถ้าภาครัฐไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนโดยการปฏิวัติศรัทธาอย่างเร่งด่วนและเยียวยาปัญหาของประชาชนได้ ประชาชนก็จะปฏิเสธรัฐและระบบราชการ ไม่สนใจและไม่ให้ความสำคัญ ไม่เข้าร่วมกิจกรรมของรัฐ ไม่เสียภาษี ไม่เชื่อฟังรัฐ ฯลฯ นั่นเท่ากับไม่เชื่อมั่นในกระบวนการปกครองของรัฐ

๔. ผลกระทบต่อชุมชนในมิติวัฒนธรรม

๔.๑ การสร้างโลดตซ์ เป็นการทำลายวิถีชีวิต วิถีเศรษฐกิจชุมชน (พื้นที่ทางวัฒนธรรม) วิถีสังคมแบบเอื้ออาทรของผู้ซื้อกับผู้ขาย ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจกัน เพื่อนบ้าน ล้นพิน้อง ซึ่งเชื่อของเชื่อสินค้า ไปกินไปใช้ก่อนได้ สิ้นเดือนเมื่อเงินเดือนออกค่อยมาจ่าย ตลาดชุมชนท้องถิ่นคือฐานของวัฒนธรรมในชุมชนจะถูกทำลายลง

๔.๒ การสร้างโลดตซ์ เป็นการทำลายวงจรเศรษฐกิจชุมชน โดยวงจรเศรษฐกิจชุมชนเหล่านี้จะถูกทำลายลงอย่างสิ้นเชิง เพราะตลาดคือสังคมชุมชนอันอบอุ่นและเอื้ออาทรกันระหว่างพ่อค้า แม่ค้า และผู้ซื้อ ซึ่งส่วนใหญ่จะซื้อกันประจำจนกลายเป็นญาติที่คุยปรับทุกข์ปรับสุขกันได้ ต่อรองราคาสินค้ากันได้ ขอชิมกันได้ แลกสินค้ากันได้ และซื้อเชื่อ (อาศัยความเชื่อถือ) หรือค้ำชำระเงินกันได้ และนี่คือวัฒนธรรมไทย วิถีชีวิตไทย หรือวิถีชุมชนไทย อันเก่าแก่ที่ควรได้รับการพิทักษ์ไว้ “ระบบการค้าของวิถีชุมชนแบบมีน้ำใจจะถูกแทนที่

ด้วยการค้าที่ทันสมัยแต่ไร้น้ำใจ!”

๕. ผลกระทบต่อชุมชนในมิติสิ่งแวดล้อม

๕.๑ ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมในชุมชน การเข้ามาตั้งสาขาในเขตชุมชนหรือกลางเมืองส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน เพราะห้างเหล่านี้จะเปิดทำธุรกิจโดยไม่มีวันหยุดและเปิดทำการตั้งแต่ ๐๕.๐๐ - ๒๓.๐๐ น. เป็นส่วนใหญ่ เกิดปัญหาด้านการจราจร เสี่ยง ความแออัด มลภาวะต่าง ๆ มากมาย ตลอดจนขยะที่เพิ่มมากขึ้น สิ่งเหล่านี้เทศบาลถือเป็นเรื่องสำคัญ ดังนั้น การเข้ามาตั้งจะต้องได้รับความยินยอมจากท้องถิ่นหรือชุมชนก่อน

๕.๒ ปัญหาขยะที่จะตามมาในระยะยาว ขยะมูลฝอยมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทำให้เกิดการปนเปื้อนของพื้นดิน แหล่งน้ำ และอากาศ ทำให้บ้านเมืองไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่เป็นที่เจริญตาของผู้ที่ได้พบเห็น ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนโดยทั่วไป การแก้ไขปัญหของขยะมูลฝอยเทศบาลก็จะต้องรับภาระและเอาเงินภาษีของประชาชนไปดำเนินการทั้ง ๆ ที่ต้นตอของปัญหามาจากโลดตซ์

๕.๓ ปัญหาการจราจร เสี่ยง และมลพิษที่จะตามมาถ้ามีการอนุมัติการสร้างโลดตซ์ มีความรุนแรงและก่อให้เกิดปัญหามลพิษในเขตเทศบาลพานทอง และเทศบาลก็ต้องเสียงบประมาณซึ่งเป็นภาษีของประชาชนในการดำเนินการแก้ไขปัญหาทั้ง ๆ ที่สาเหตุไม่ได้เกิดจากการกระทำของคนในชุมชน

๔. ข้อเสนอของประชาชนผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น : กรณีการสร้าง โลตัส เอ็กซ์เพรส (Lotus Express)

๑. ประชาชนที่เข้าร่วมอยากให้เห็นเทศบาลตำบลพานทองรอให้มีการผ่านพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ. ก่อน เพราะเป็นกฎหมายที่พอจะให้ความคุ้มครองธุรกิจค้าปลีกค้าส่งของไทยในปัจจุบัน โดยที่ธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งซึ่งเป็นภาคเศรษฐกิจที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศและมีบทบาทสำคัญในการกระจายรายได้

ปัจจุบันได้มีการขยายตัวของธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งขนาดใหญ่เป็นจำนวนมาก อันส่งผลกระทบต่อธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งดั้งเดิมที่มีขนาดเล็ก สมควรมีการจัดระเบียบการประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งบางประเภท

เพื่อให้การประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งทุกประเภท ดำรงอยู่ได้ตามสภาพเศรษฐกิจการค้าและสภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่น รวมทั้งควรมีมาตรการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งรายย่อยดั้งเดิม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง พ.ศ. ...

๒. ให้อำเภอพานทองและเทศบาลตำบลพานทองคำนึงถึงรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดแห่งรัฐในหมวด ๓ ส่วนที่ ๖ สิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ

** มาตรา ๔๓ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและ

การแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุข ปลอดภัย การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาดหรือจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

มาตรา ๔๔ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับหลักประกันความปลอดภัยและสวัสดิภาพในการทำงาน รวมทั้งมีหลักประกันในการดำรงชีพทั้งในระหว่างการทำงานและเมื่อพ้นภาวะการทำงาน

หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ ๗ แนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ

** มาตรา ๘๒ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรา ๘๓ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกตลาด และสนับสนุนให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยต้องยกเลิกและละเว้นการตรากฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ และต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะ

เป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่มีความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มี สาธารณูปโภค

(๒) สนับสนุนให้มีการใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาลควบคู่กับการ ประกอบกิจการ

(๓) ปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษี-อากรให้มีความเป็นธรรมและสอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม

(๔) รักษาวินัยการเงินการคลัง เพื่อ สนับสนุนเสถียรภาพและความมั่นคงทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(๕) จัดให้มีการออมเพื่อการดำรงชีพ ในยามชราแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

(๖) กำกับให้การประกอบกิจการมีการ แข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ป้องกันการ ผูกขาดตัดตอนไม่ว่าโดยทางตรงและทางอ้อม และคุ้มครองผู้บริโภค

(๗) ดำเนินการให้มีการกระจายรายได้ อย่างเป็นธรรม ขยายโอกาสในการประกอบอาชีพ ของประชาชน และส่งเสริมสนับสนุนการ พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย เพื่อใช้ในการผลิตสินค้า บริการ และการ ประกอบอาชีพ

(๘) ส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมี งานทำ คุ้มครองแรงงานเด็กและสตรี จัดระบบ แรงงานสัมพันธ์และระบบไตรภาคีที่ผู้ทำงานมี สิทธิเลือกผู้แทนของตน จัดระบบประกันสังคม

รวมทั้งคุ้มครองให้ผู้ทำงานมีคุณค่าอย่างเดียวกัน ได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ได้รับสิทธิ-ประโยชน์และสวัสดิการที่เท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ

(๙) คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ ของเกษตรกร ในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทน สูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ ร่วมกันของเกษตรกร

(๑๐) ส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครอง ระบบสหกรณ์หรือการรวมกลุ่มของประชาชน ในการดำเนินกิจการด้านเศรษฐกิจ

(๑๑) จัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน เพื่อ ประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐในทาง เศรษฐกิจ และต้องใช้ความระมัดระวังในการ กระทำใดอันอาจทำให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอยู่ใน ความผูกขาดของเอกชนอันอาจก่อความเสียหาย แก่รัฐ

(๑๒) คุ้มครองและส่งเสริมการประกอบ อาชีพของประชาชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ รวมทั้งการสนับสนุนการรวมกลุ่มของผู้ประกอบ วิชาชีพ

มาตรา ๘๗ รัฐต้องสนับสนุนระบบ เศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกตลาด กำกับ ดูแลให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม คุ้มครอง ผู้บริโภค และป้องกันการผูกขาดตัดตอนทั้ง ทางตรงและทางอ้อม รัฐสามารถตรากฎหมาย

และกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจที่มีความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีการ สาธารณูปโภคได้

๓. ประชาชนที่เข้าร่วมอยากให้อำเภอ พานทองและเทศบาลตำบลพานทองคำนึงถึง พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจ กระทำการใด ๆ อันมิใช่การแข่งขันโดยเสรี อย่างเป็นธรรม และมีผลเป็นการทำลายทำให้ เสียหาย ขัดขวาง กีดกัน หรือจำกัดการประกอบ ธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจอื่น หรือเพื่อบังคับ ผู้อื่นประกอบธุรกิจหรือต้องล้มเลิกการประกอบ ธุรกิจ

๔. ประชาชนที่เข้าร่วมอยากให้อำเภอ พานทองและเทศบาลตำบลพานทองคำนึงถึง พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๒๗ ในเขตที่ได้มีกฎกระทรวงให้ใช้ บังคับผังเมืองรวมแล้วห้ามบุคคลใดใช้ประโยชน์ ที่ดินผิดไปจากที่ได้กำหนดไว้ในผังเมืองรวม หรือปฏิบัติการใด ๆ ซึ่งขัดกับข้อกำหนดของ ผังเมืองรวมนั้น ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้ บังคับแก่กรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน ได้ใช้ประโยชน์ที่ดินมาก่อนที่จะมีกฎกระทรวง ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมและจะใช้ประโยชน์ ที่ดินเช่นนั้นต่อไปเมื่อมีกฎกระทรวงให้ใช้ บังคับผังเมืองรวมแล้ว แต่ถ้าคณะกรรมการ ผังเมืองเห็นว่าการใช้ประโยชน์ที่ดินเช่นนั้น ต่อไปเป็นการขัดต่อนโยบายของผังเมืองรวม ในสาระสำคัญที่เกี่ยวกับสุขภาพ ภาวะ ความ

ปลอดภัยของประชาชน และสวัสดิภาพของ สังคม คณะกรรมการผังเมืองมีอำนาจกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองที่ดินจะต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือระงับการใช้ประโยชน์ที่ดินเช่นนั้นต่อไป ภายในระยะเวลาที่เห็นสมควรได้ การกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังกล่าวให้คำนึง ถึงกิจการที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน สภาพของ ที่ดินและทรัพย์สินอื่นที่เกี่ยวกับที่ดิน การลงทุน ประโยชน์หรือความเดือดร้อนรำคาญที่ประชาชน ได้รับจากกิจการนั้น ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการ ผังเมืองเชิญเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินมา แสดงข้อเท็จจริงและความคิดเห็นประกอบด้วย เมื่อได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังกล่าวในวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการ ผังเมืองมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ที่ดินทราบ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินมี สิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๗๐

๕. ประชาชนที่เข้าร่วมอยากให้อำเภอ พานทองและเทศบาลตำบลพานทองคำนึงถึง พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ (ฉบับ ที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ หมายเหตุ:- เหตุผลในการ ประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่ เป็นการสมควรเพิ่มบทบัญญัติให้เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นและสำนักผังเมืองสามารถแก้ไข ปรับปรุงและขยายระยะเวลาการใช้บังคับ ผังเมืองรวมกับเพิ่มจำนวนและหน้าที่ของ คณะที่ปรึกษาผังเมืองรวมให้มากขึ้น รวมทั้ง แก้ไขบทบัญญัติเพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น สามารถใช้ดุลพินิจในการวางและจัดทำผังเมือง

เฉพาะได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้การวาง
จัดทำ และแก้ไขปรับปรุงผังเมืองรวมเป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ของการผังเมืองได้อย่างกว้างขวาง
รวดเร็ว และสอดคล้องกับสภาพการณ์และ
สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะก่อให้เกิด
ผลดีแก่การผังเมืองยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้ [รท. ๒๕๓๕/๑๐/๑/๑๔
กฎหมายที่ ๒๕๓๕]

๖. ประชาชนที่เข้าร่วมอยากให้อำเภอ
พานทองและเทศบาลตำบลพานทองคำนึงถึง
พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๓๕)

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ได้มีการออกกฎ
กระทรวงกำหนดเรื่องใดตามมาตรา ๘ แล้ว ให้
ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติ
ท้องถิ่นในเรื่องนั้นได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น
กำหนดรายละเอียดในเรื่องนั้นเพิ่มเติมจากที่
กำหนดไว้ในกฎกระทรวงโดยไม่ขัดหรือแย้ง
กับกฎกระทรวงดังกล่าว
- (๒) เป็นการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น
กำหนดเรื่องนั้นขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวง
ดังกล่าวเนื่องจากมีความจำเป็นหรือมีเหตุผล

พิเศษเฉพาะท้องถิ่น

การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตาม (๒)
ให้มีผลใช้บังคับได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการควบคุมอาคารและได้รับอนุมัติ
จากรัฐมนตรี

คณะกรรมการควบคุมอาคารจะต้อง
พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็น
ชอบในข้อบัญญัติท้องถิ่นตาม (๒) ให้เสร็จ
ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับข้อบัญญัติ
ท้องถิ่นนั้น ถ้าไม่ให้ความเห็นชอบ ให้แจ้ง
เหตุผลให้ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นทราบด้วย

ถ้าคณะกรรมการควบคุมอาคารพิจารณา
ข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นไม่เสร็จภายในกำหนด
เวลาตามวรรคสอง ให้ถือว่าคณะกรรมการ
ควบคุมอาคาร ได้ให้ความเห็นชอบในข้อบัญญัติ
ท้องถิ่นนั้นแล้ว และให้ราชการส่วนท้องถิ่น
เสนอรัฐมนตรีเพื่อสั่งการต่อไป ถ้ารัฐมนตรี
ไม่สั่งการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับข้อ
บัญญัติท้องถิ่นนั้น ให้ถือว่ารัฐมนตรีได้อนุมัติ
ตามวรรคสอง

๗. ถ้าโลดต๑๑ ต้องการสร้างจริง ๆ
ประชาชนที่เข้าร่วมเสนอให้สร้างห่างจาก
ชุมชน ๕ - ๑๐ กิโลเมตรจากชุมชน อย่างใน
กรณีต่างประเทศ

.....

บรรณานุกรม

ที่ว่าการอำเภอพานทอง. (๒๕๕๐, ๑๓ มีนาคม). ะลออการอนุญาตก่อสร้าง หรือตัดแปลงอาคารเพื่อขยายสาขาของธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่. ที่ ชบ ๐๓๑๗.๑/ว.๑๕๓.

_____. (๒๕๕๐, ๒๒ มีนาคม). ะลออการอนุญาตก่อสร้างอาคาร. ที่ มท ๐๘๒๒.๑๒/ว.๕๗๐.

_____. (๒๕๕๐, ๓ กันยายน). หารือการขออนุญาตก่อสร้างอาคารเพื่อประกอบกิจการค้าปลีกค้าส่ง. ที่ มท ๐๘๒๒.๑๒/๓๖๓๑.

เทศบาลตำบลพานทอง. (๒๕๕๐). แผนยุทธศาสตร์การพัฒน และแผนพัฒนาสามปี. ชลบุรี: เทศบาลตำบลพานทอง.

บริษัท เอก-ชัย คีสมิวิชั่น ซิสเทม จำกัด. (๒๕๕๐). เทสโก้ โลตัส เอ็กเพรส. วันที่สืบค้นข้อมูล ๑๕ ตุลาคม, ๒๕๕๐, จาก http://www.tescolotus.com/left.php?lang=th&menu=corporate_th&data=express.

ศาลากลางจังหวัดชลบุรี. (๒๕๕๐, ๒๕ มิถุนายน). ประกาศกรมโยธาธิการและผังเมือง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในกรวาง และจัดทำผังเมืองรวม ในท้องที่จังหวัดชลบุรี (กรณีอาคารพาณิชย์กรรมค้าปลีกค้าส่ง).

ที่ ชบ ๐๐๒๐/ว.๑๘๒๐.

สำนักเทศบาลตำบลพานทอง. (๒๕๕๐, ๕ เมษายน). แจ้งการขยายเวลาการออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร. ที่ ชบ ๕๓๘๐๓/๔๑๔.

_____. (๒๕๕๐, ๒๑ พฤษภาคม). แจ้งการขยายเวลาการออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร.

ที่ ชบ ๕๓๘๐๓/๖๔๓.

_____. (๒๕๕๐, ๑๒ กรกฎาคม). การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร. ที่ ชบ ๕๓๘๐๓/๕๗๐.

_____. (๒๕๕๐ ก, ๘ สิงหาคม). ขอรทบถึงผลการหารือการขออนุญาตก่อสร้างอาคารเพื่อประกอบกิจการค้าปลีกค้าส่ง. ที่ ชบ ๓๘๐๓/๑๑๐๐.

_____. (๒๕๕๐ ข, ๘ สิงหาคม). แจ้งผลการขอรรับใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร.

ที่ ชบ ๕๓๘๐๓/๑๑๐๐.

_____. (๒๕๕๐, ๑๔ กันยายน). แจ้งบริษัท เอกชัย คีสมิวิชั่น ซิสเทม จำกัด.

ที่ ชบ ๕๓๘๐๓/๑๔๗๐.

อำเภอพานทอง. (๒๕๕๐). ารูจักอำเภอกันเอง. วันที่สืบค้นข้อมูล ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๐,

จาก <http://www.amphoe.com/menu.php?am=92&pv=8&mid=1>.

แหล่งอ้างอิงบุคคล

ภาคประชาชน

ธนิตย์ นพศิลป์ (นาย)
บุญมา อยู่สมบูรณ์ (นาย)
ประสงค์ อินใจ (นาย)
วิเชียร ตั้งประดิษฐกุล (นาย)
ศุภณัฐ เหลืองอ่อน (นาย)
ศิริชัย ไม้งาม (นาย)
สมชาติ อินพุ่ม (นาย)

ภาครัฐ

นายอำเภอพานทอง
นายกเทศมนตรีตำบลพานทอง
ปลัดเทศบาลตำบลพานทอง

ภาควิชาการ

เบญจมาภรณ์ ชนธรรมรัตน์ (อาจารย์) ภาควิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สโรชา แพร์ภาษา (อาจารย์) ภาควิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
โอฬาร ถิ่นบางเตียว (อาจารย์) ภาควิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

.....